

PROGRAM OBNOVY VENKOVA

CIDLINA

OKRES TŘEBÍČ, KRAJ VYSOČINA

MÍSTNÍ PROGRAM PRO OBEC CIDLINA

NA OBDOBÍ 2022—2026

**Schváleno zastupitelstvem obce Cidlina dne 23.02.2023, usnesením
č.28/2023**

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCI

Obec Cidlina

IČO: 60418541

Obecní úřad Cidlina

Cidlina 16, 675 44 pošta Lesonice

www.obec-cidlina.cz

e-mail: obec.cidlina@gmail.com

tel.: 773 095 633

číslo účtu : 6616510217 / 0100 KB Třebíč

Zastoupení obce: Bc. Libor Veselý, starosta obce

Podpis starosty obce:

Jana Šteflíčková, místostarostka obce

Podpis místostarosty obce:

Program zpracovali:

**Jana Šteflíčková
Hana Paznochtová
Jiří Špaček
Eva Outolná**

Str.	
2.	Základní údaje –obec Cidlina
4.	1. Úvod a cíle programu
3.	2. Stručná charakteristika obce a její koncepční dokumenty
5.	3. Historie obce
6.	4. Situační zařazení obce
6.	5. Demografický vývoj obce
7.	6. Společenský život
8.	7. Základní cíle Programu obnovy obce Cidlina
8	I. Akce v oblasti kulturní, osvětové a společenské
10.	II. Akce k rozvoji hospodářství obce
11	III. Akce k obnově a zachování venkovské zástavby
11	IV. Akce k úpravě veřejných prostranství, občanské vybavenosti a technické infrastruktury
12	V. Dlouhodobé plány vyžadující několik přípravných etap
12.	8. Závěr

1. Úvod a cíle programu

Program obnovy vesnice byl vyhlášen v roce 1991 vládou ČR na podporu obnovy a udržení života ve vesnicích, využití potenciálu zemědělsky využívané krajiny a zachování specifického rázu venkova a venkovské zástavby. V květnu roku 1991 vypracovalo společně Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR zásady a hlavní směry programu. V současné době se o propagaci a naplňování programu stará kromě výše uvedených ministerstev především Spolek pro obnovu venkova. V roce 1998 byl program obnovy venkova přijat Vládou České republiky a patří do resortu Ministerstva pro místní rozvoj. Místní program obnovy venkova pro obec Cidlina byl vypracován v návaznosti na Územní plán obce Cidlina s účinností platnosti od data 1.3.2023. Cílem programu je vytvoření podmínek pro vyváženou obnovu a rozvoj obce Cidlina v rámci jejího katastru. Prostřednictvím naplňování tohoto dokumentu by mělo zastupitelstvo obce, ve spolupráci s místním obyvatelstvem, postupnými kroky dosáhnout zvelebení obce a zlepšení životních podmínek obyvatel a v konečném důsledku dosáhnout stabilizace počtu obyvatel v obci. V dalším období by se mělo dojít, v rámci trvale udržitelného rozvoje venkova, k vzestupné tendenci za podmínek zachování venkovského rázu obce.

Časový horizont platnosti programu je stanoven na čtyři roky, kdy bude následně doplněn o další plán rozvoje a investic na další volební období.

2. Stručná charakteristika obce a její koncepční dokumenty

Cidlina leží na území okresu Třebíč, 10 km SZ vzdušnou čarou od Moravských Budějovic (silniční vzdálenost 13 km) v nadmořské výšce 548 m. Obec má k 1.1.2023 celkem 87 obyvatel.

Území obce má venkovský charakter. Vlastní obec má význam jako základní prvek v sídelní struktuře území. Funkci vyšší územní jednotky vzhledem k řešenému území zastávají Moravské Budějovice a Třebíč, kde je pro obyvatele dostupné vyšší občanské vybavení. Obcí protéká Jakubovský potok. Na katastru obce se nachází malá vodní nádrž – rybník v lokalitě Na Kvartýrech a požární nádrž v Cidlině. Na katastru obce se nachází jedna Přírodní rezervace Blatná hrát.

Obec Cidlina má od roku 2012 schválený Územní plán obce vytvořený projektantem Ing. arch. Ladislavem Brožkem. Územní plán byl vytvořen na základě požadavků a připomínek obce a dotčených úřadů a institucí. Cílem územního plánu obce bylo vytvořit základní nástroj pro řízení a regulaci funkčního a prostorového uspořádání území obce. Náplní rozvoje území je provázanost funkčního využití ploch bez vzájemných střetů a vytvoření předpokladů zajištění trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot.

Od roku 2005 má Cidlina svůj vlastní znak obce a vlajku.

Občanská vybavenost:

Mateřská škola: ne

Základní škola: ne

Obchod: ne

Zdravotnické zařízení: ne
Kulturní zařízení: ano
Místní knihovna: ano
Pošta: ne
Pracoviště Czech POINT: ano
Sportovní hřiště: ne
Dětské hřiště: ano
Vodovod: ve výstavbě, ukončení 8/2023
Obecní kanalizace: ne
ČOV: ne
Plynovod: ano
Veřejné osvětlení: ano
Místní rozhlas: ano

Členství ve svazcích: Mikroregion Moravskobudějovicko, Svaz měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR, ESKO-T - Třebíč, Vodovody a kanalizace Třebíč od r. 2019

3. Historie obce

Cidlina patří k velmi starým obcím, první zmínka pochází z roku 1200. Název pochází pravděpodobně od názvu potoka, při kterém leží, a který znamená čistý, čirý, tedy říčka s čirou vodou. Ves zpustla na konci 16. století současně s blízkou Cidlinkou a Dubcem., které však již nebyly znovu osazeny. V průběhu století změnila Cidlina vícekrát majitele, od r. 1624 je již trvale součástí Lesonického panství. Před třicetiletou válkou bylo ve vsi 17 usedlostí, v průběhu 19. století stoupal počet obyvatel až na 258 (1890) a postupně se zvyšoval i počet domů. Mezi nejstarší dochované památky patří kamenný kříž na návsi z r. 1901, robotníček nbl. Zvonička, kaplička z r. 1912, památník padlým z r. 1932, Kámen republiky z r. 1928, kříže a hraniční kameny.

4. Situační zařazení obce

Obec Cidlina je malá obec s katastrální rozlohou 876 ha. Nejvyšší vrchol je Srnčí hřbet s nadmořskou výškou 683m.

V minulém století převažovala v obci zemědělské výroby, která postupně zaniká v roce 2007 (ukončení činnosti ZD v Cidlině a opuštěné budovy areálu, které postupně chátrají).

Dopravní spojení obce s okolím je autobusem, nejbližší železniční zastávka je v asi 8,5 km vzdálených Šebkovicích. Katastrálním územím prochází silnice II/410 Třebíč – Jemnice – Hluboká – st. Hranice a III/41011 Bítovánky – Cidlina – Lesonice. Chodníky se v obci nevyskytují.

Dopravní obslužnost v době pracovních dní je na nezbytně nutné úrovni, o víkendech a svátcích jsou však občané obce odkázáni na zajištění vlastní mobility.

Všechny nemovitosti v obci mají možnost napojit se pouze na rozvod plynu. V obci od roku 2022 probíhá výstavba vodovodu Lesonicko s předpokladem ukončení v červnu 2023. Obyvatelstvo je v současné době zásobeno vodou z domovních studní. Všechny studny se nacházejí na zastavěném území obce a nemají vymezeny pásma hygienické ochrany. Voda ve studních je bakteriologicky znečištěná a má vysoký obsah dusičnanů, železa a manganu. Požární nádrž je v havarijním stavu, zanesená bahnem.

Dešťové vody z komunikací a střech jsou v Cidlině většinou odváděny dešťovou kanalizací do potoka. Kanalizace netvoří ucelený systém, každá z větví má samostatné vývody. U napojených domů jsou zřízeny septiky pro předčištění odpadních vod případně jímky na vyvážení.

Náves se vyznačuje především nekoncepční výsadbou jehličnanů a nejednotnými travníkovými plochami. Celý obraz návsi je negativně ovlivněn přítomností velkého množství nadzemních vedení inženýrských sítí.

5. Demografický vývoj obce

Většina ekonomicky činných obyvatel dojíždí za prací do Jihlavy, Třebíče a dalších méně či více vzdálenějších obcí a měst. Nulová možnost zaměstnání přímo v obci je vyvolána změnou dřívějšího způsobu práce v zemědělství, postupným nahrazováním ruční práce výkonnými stroji v rostlinné výrobě a současně i zánikem živočišné výroby v zemědělském družstvu působícím v katastru obce. To je jeden z důsledků proč dochází k vylidňování obce a v důsledku toho i ke stárnutí populace. Rovněž absence pracovních příležitostí v nejbližších spádových obcích a městech nutí obyvatelstvo dojíždět za prací do vzdálenějších měst anebo se za prací odstěhovat.

Nepříznivý demografický vývoj v obci se za posledních deset let nepodařilo zastavit. Postupně dochází ke stárnutí a poklesu počtu obyvatel. V roce 1890 měla Cidlina 258 obyvatel, v roce 2004 to bylo jen 109 obyvatel, r. 2010 98 obyvatel a rok 2021 82 obyvatel. V roce 2022 došlo k nárustu počtu obyvatel. V současné době, rok 2023, žije v obci z celkového počtu 89 obyvatel 48 mužů a 41 žen. Z tohoto počtu je 9 dětí do věku 15 let včetně.

V obci není žádné školské zařízení. Děti dojíždějí do MŠ a ZŠ do nejbližších obcí a to do Lesonic, Čáslavic a Želetavy.

Občané obce mají zajištěnu lékařskou službu prostřednictvím ordinace praktického lékaře v Lesonicích.

V obci není prodejna potravin, pošta ani žádná další instituce poskytující nějaké služby.

Podnikatelské subjekty:

- EKOLAN, s.r.o. – soustružnické práce a výroba nábytku
- Obchůdek u panenky – broušení do skla,
- Včelařství - Špaček, Šteflíček, Outolný a Vecheta

6. Společenský život

Kontinuita společenského života – udržování či obnova místních tradic, svátků a obyčejů, vytváření nových tradic. Společenský život v obci byl v minulosti vytvářen a udržován místními spolky, zejména Svazem žen a také SDH Cidlina.

V současné době je kulturní dění a tradiční akce udržováno zejména obcí Cidlina.

Spolková činnost v obci je vytvářena pouze občasně Sborem dobrovolných hasičů Cidlina, registrace žádného jiného spolku v obci zatím není. Občas dochází k místním setkáním zejména žen v obci, které je řešeno v rámci občanských aktivit. Každoročně v obci probíhají tradiční akce jako: Tříkrálová sbírka, velikonoční výzdoba a hrkání, Den medu, pálení čarodějnic, sousedský bál, adventní zdobení obce, zdobení obecního vánočního stromu, Setkání na Štědrý večer u betléma a výstup na Mařenku, Mikulášská nadílka, stavění a kácení májové máje.

7. Základní cíle Programu obnovy obce Cidlina

Tímto programem samosprávný orgán obce navrhuje řešení k postupnému odstraňování následků vylidňování obce, zlepšení životních podmínek pro občany a k zajištění rozvoje obce s hlavním cílem jejího opětovného zalidnění a obnovení dřívějšího významu tohoto vesnického sídla v daném regionu. Za tím účelem zařazuje do programu obnovy:

- I. **Akce v oblasti kulturní, osvětové a společenské**
- II. **Akce k rozvoji hospodářství obce**
- III. **Akce k zachování, obnově a rozvoji venkovské zástavby**
- IV. **Akce k úpravě veřejných prostranství, občanské vybavenosti a technické infrastruktury**
- V. **Dlouhodobé plány a výhledy přesahující 4leté volební období (2023-2026)**

- I. **Akce v oblasti kulturní, osvětové a společenské**

a. tradiční každoroční akce

- sousedský bál
- košt slivovice a ostatních pálenek
- velikonoční zdobení návsi a hrkání
- pálení čarodějnic
- Den medu
- vánoční zdobení návsi, stavba betlému, slavnostní rozsvícení vánočního stromu
- setkání občanů a dětí s nadílkou Mikuláše
- setkání na Štědrý večer u betléma
- stavění a kácení májové máje
- vítání občánků

Zajistí: OÚ Cidlina, možná spolupráce s občany i se členy SDH

Financování: rozpočet obce, stanoveno individuálně dle rozsahu akcí od 15-25 tis. Kč, dotace Kraj Vysočina, sponzorské dary

b. Možnost zařazení nových akcí:

- Letní zábava
- Okrsková soutěž v požárním sportu – SDH
- Houbařská soutěž
- Netradiční chalupářská zábava

c. Organizace akcí v rámci meziobecní spolupráce:

- setkání seniorů obcí Cidlina, Lesonice a Babice – návrat k této společné akci vždy jedenkrát za rok na podzim
- Pohádková cesta Tří království ve spolupráci: Lesonice, Cidlina, Babice – každoroční akce nejen pro děti v období hlavních prázdnin

d. Prohlubování společenského života v obci a obnovení některých tradičních činností např. zájezdy na divadla, poznávací akce do okolí apod. ve spolupráci s okolními obcemi

e. Organizační zabezpečení například výstav, přednášek na zajímavá témata vztahující se k naší obci a okolí

f. podporování akcí pořádaných občany samostatně v ostatních částech obce

g. činnost zájmových spolků a sdružení

- stabilizace činnosti Sdružení dobrovolných hasičů a stanovení cílů jejich činnosti dle jejich zpracovaného plánu, vize 2023-2028
- podpora rozšiřování sportovních aktivit
- finanční příspěvky na pořádání sportovních akcí /ceny, autobusy/
- finanční příspěvky na spolky – zahrádkáři, včelaři

h. *místní tisk, informace, propagace, kronika,*

- zpracování propagačního materiálu o obci popularizace odkazu významných rodáků a osobností z obce

i. *Vybavení místní knihovny*

- na vzdělávání či nákup knih – granty
- rozšíření knižního fondu, zvýšení zájmu o literaturu mezi občany

j. *ocenění významných životních jubileí občanů*

- nadále podporovat významná životní jubilea (60,65, 70,75....100) ze strany obce – předání věcných darů v celkové hodnotě 900,- Kč (kytice a dárkový koš, kniha aj.)
- ocenění významných osob čestným občanstvím obce Cidlina (v současné době máme dva čestné občany Jarmilu Jurečkovou a Oldřicha Pelčáka)

II. Akce k rozvoji hospodářství obce

a) Přístavba k budově obecního úřadu č.p.16 pro přesun knihovny a archivu

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: 1200000,-Kč

Financování: dotace, POV, rozpočet obce

b) Čištění obecních studní u č.p. 16, 20, 23, 35, opravy studní, kontrolní odběry

Zajišťuje: Obec Cidlina,

Finanční náklady: 15 tis. Kč

Financování: rozpočet obce

c) Snížení tepelných ztrát zateplením budovy včetně stropů č.p. 16

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: 500 000,- Kč

Financování: dotace, POV, rozpočet obce

d) Doplnění místního rozhlasu o nové přijímače a sirénu

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: 70 tis. Kč

Financování: rozpočet obce, dotace KV

f) Umístění fotovoltaických a solárních panelů na střechy obecních objektů pro snížení energetické náročnosti provozu budov, veřejného osvětlení, ohřevu vody, vytápění

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: cca 500 tis. Kč

Financování: dotace, POV, rozpočet obce

III. Akce k obnově a zachování venkovské zástavby

a) Přestavba objektu č.p. 20 na obecní byty

Zajišťuje : obec Cidlina

Finanční náklady: 5 000 000,- Kč

Financování: Dotace, POV, rozpočet obce

b) Podpora výstavby pro podnikání a podpora individuální výstavby

zajištění dostatečného množství pozemků pro rozšíření výstavby v obci, současně změna ÚP, podpora výstavby pro mladé rodiny. Trvale bude podporován rozvoj drobných řemesel v obci jako zdroj pracovních příležitostí, nesmí však mít negativní dopad na okolní přírodu. Budeme vytvářet nabídku vhodných prostor pro provozování řemesel, živností a služeb.

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: individuální posouzení

Financování: dotace, vlastní zdroje

c) Postupná oprava stodoly u býv. č.p. 23 u fotbalového hřiště a její využití jako skladovací prostory

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: cca 800 tis. Kč

Financování: vlastní zdroje, dotace POV

IV. Akce k úpravě veřejných prostranství, občanské vybavenosti a technické infrastruktury

a) Rekonstrukce požární nádrže

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: 1500000,- Kč

Financování: rozpočet obce, POV

ch) Výsadba stromů Na Skalce, terénní úpravy

Zajišťuje: obec Cidlina

Finanční náklady: 100 tis. Kč

Financování: Dotace, rozpočet obce

b) Přestavba a rozšíření hasičské zbrojnice

Zajišťuje: obec Cidlina

Finanční náklady: 2 500 000,- Kč

Financování: Dotace, POV, rozpočet obce, dobrovolná práce členů SDH

c) Oprava místních a účelových komunikací – odvodnění, úprava povrchu

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: cca 1 000 000,- Kč

Financování: Dotace, POV, rozpočet obce

d) Postupná obnova zeleně v obci na staré ovocné odrůdy s využitelností na BIO produkty - zlepšení životního prostředí , zdravá výživa

Zajišťuje: Obec Cidlina, dobrovolnická činnost, SDH

Finanční náklady: cca 200 tis. Kč
Financování: Dotace POV, rozpočet obce

e) Renovace centrální návsi, zpracování studie úprav

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: cca 100 tis. Kč

Financování: Dotace, POV, rozpočet obce

f) Odpadové hospodářství v obci

- úprava prostoru pro nádoby na sběr tříděného odpadu
- průběžné doplňování odpadových nádob na tříděný odpad dle předepsané legislativy
- pořízení techniky na sběr, manipulaci a odvoz Bio odpadů
- zvýšení motivace občanů proč třídit odpady

Zajišťuje: Obec Cidlina

Finanční náklady: cca 300 tis. Kč

Financování: Dotace, POV, rozpočet obce

V. Dlouhodobé plány vyžadující několik přípravných etap (přesahující 4leté volební období):

a) vyřešit likvidaci splaškových vod v obci, zpracovat investiční a výhledový plán a možné čerpání dotací - kanalizace

b) budování nových stavebních míst pro občany

8. Závěr

Tento program vychází z nového územního plánu obce Cidlina platného od roku 2023. Je otevřeným dokumentem, který může být postupně doplňován, upravován a aktualizován. Priority a pořadí realizace jednotlivých akcí budou stanoveny podle aktuálních potřeb obce s přihlédnutím k možnostem jejich finančního zabezpečení v jednotlivých letech.

Všechny záměry tohoto programu budou postupně doplňovány potřebnou dokumentací, která vymezí, popř. upřesní jejich technickou stránku a finanční náklady